

24. Na str. 70. u podjeli glagolskih oblika po značenju svrstan je *infinitiv* među načine. Mislim, da je on neodređeni glagolski oblik, a ne način.

25. Na str. 112.—113. analizirajući rečenicu »Dugo vremena družila sam se samo s gvozdenim roguljama...« pisac točno kaže, da je u toj rečenici subjekt sakriven, jer se *ja* sadrži u ličnom glagolskom obliku »družila sam se« i dalje dodaje »pošto je u nominativu, to je gramatički subjekat.« Na idućoj strani daje primjere: *U novinama pišu o uspjehu naših maturanata. Pisali su skoro o našem dobrom vladanju za vrijeme prošlog raspusta.* Nakon toga tvrdi, da se u tim rečenicama ne kaže, tko vrši radnju, nije određeno u rečenici, tko je vrši. Na osnovu toga zaključuje: »I takve su rečenice bez subjekta.« Pisac ima pravo u jednom i u drugom slučaju, ali ovakav način tumačenja učenika zbunjuje, jer, ako zna, da je u prvom slučaju subjekt *ja*, da je u nominativu i da je gramatički, nije mu teško odrediti subjekt u drugom slučaju. Subjekt je u posljednje dvije rečenice *oni*. On je u nominativu, pa je gramatički.

Bilo bi još mnogo sličnih napomena, ali je dosta i ovo, da se vidi, kako je pisac pristupio ovom poslu i kako ga je izvršio.

Ja bih se mogao složiti s ovakvim priručnikom, ali ne s udžbenikom, jer je on najopširniji i najteži udžbenik hrvatskoga ili srpskoga jezika na području FNRJ.

Kad bi ga pisac preradio tako, da bi ostavio u njemu samo ono, što je predviđeno programom za VII. razred osnovnih škola, i kad bi građa u njemu bila iznesena na jednostavan i lak način, on bi mogao postati dobar udžbenik našega jezika i za učenike, a ne samo za nastavnike. Treba se nadati, da će to pisac učiniti u interesu dobre i pravilne nastave hrvatskoga ili srpskoga jezika na području NR BiH. U drugom izdanju potrebno je na naslovnoj strani knjige i na unutrašnjoj navesti, kojega je jezika ova gramatika, jer iz prvoga izdanja to ne možemo razabrati.

Ovaj udžbenik pruža protivnicima jezične nastave u osnovnim i srednjim školama

moćno oružje u borbi protiv jezične nastave ili bolje protiv gramatiziranja.

Mate Hraste

DVANAESTI SASTANAK PRAVOPISNE KOMISIJE

Prema zaključku jedanaestog zasjedanja Pravopisne komisije u studenom 1957., o čemu su naši čitaoci obaviješteni u 2. broju prošlogodišnjeg *Jezika*, pravopisna su pravila u mjesecu travnju 1958. razaslana naučnim ustanovama i stručnim društvima na uvid i mišljenje. Naučne ustanove i stručna društva s područja, na kojem se govori hrvatskim ili srpskim jezikom, razmotrila su pravopisna pravila i poslala svoje mišljenje i prijedloge Pravopisnoj komisiji, da ona još jednom razmotri ona poglavlja, za koja su stigli prijedlozi za bolje rješenje.

Dvanaesti sastanak Pravopisne komisije, koji se održao od 15. do 22. listopada 1958. u prostorijama Srpske akademije nauka u Beogradu, bio je posvećen upravo tome razmatranju primjetaba i prijedloga naučnih ustanova i stručnih društava. Sastanku su prisustvovali svi članovi Pravopisne komisije. U razmatranje su uzeti ne samo prijedlozi naučnih ustanova i stručnih društava, nego i pojedinaca iz svih naših republika, koji su po vlastitoj inicijativi poslali svoje mišljenje o nacrtu pravopisnih pravila i svoje lične prijedloge za pojedina rješenja.

Osobito iscrpne primjedbe podnijeli su Odjel za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Institut za srpski jezik Srpske akademije nauka u Beogradu, Hrvatsko filološko društvo u Zagrebu i Zadru, Udruženje za srpskohrvatski jezik u Beogradu, Društvo književnika Hrvatske u Zagrebu, Matica Srpska u Novom Sadu i Društvo novinara u Zagrebu, a od pojedinaca prof. dr. M. Deanović iz Zagreba i prof. M. Ajanović iz Mostara. S osnovnim načelima odštampanih Pravopisnih pravila složili su se svi diskutanti, ali su u pojedinostima kadšto predlagali drugačija rješenja i stilizacije, nego što ih je dala Pravopisna komisija.